

Folkepension – 2013

Antallet af folkepensionister er steget

I januar 2013 var der 979.861 herboende¹ folkepensionister. Det er en stigning på 30.374 i forhold til 2012. Fra 2003 til 2013 er antallet af folkepensionister i Danmark steget med 41%. En stor del af denne stigning skyldes dog, at folkepensionsalderen var 67 år i 2003, mens den er 65 i 2013. Selv hvis man korrigerer for nedsættelsen af pensionsalderen er antallet af folkepensionister dog steget med 20% fra 2003 til 2013, jf. tabel 1.

Målt i forhold til befolkningen er andelen af folkepensionister steget fra 12,9% i 2003 til 17,5% i 2013. Udover nedsættelsen af pensionsalderen, der var et led i den efterlønsreform, der blev vedtaget i 1998, skyldes stigningen i antallet af folkepensionister ændringer i befolkningens alderssammensætning. De store årgange fra 40'ere er nået til pensionsalderen, og vi lever længere og længere.

Stigningen i antallet af folkepensionister vil ikke fortsætte i den nuværende takt. Fra 2019 hæves folkepensionsalderen gradvist til 67 år, og fremover bliver folkepensionsalderen reguleret i takt med udviklingen i den forventede levetid. Folketinget skal første gang i 2015 tage stilling til, om folkepensionsalderen skal stige til 68 år fra 2030, og folkepensionsalderen forventes løbende forhøjet, så andelen af folkepensionister ikke stiger væsentlig på længere sigt, jf. figur 1.

I januar 2013, udgjorde de 65+årige 17,8% af befolkningen, og når folkepensionsalderen gradvist hæves, vil den andel af befolkningen, der er over folkepensionsalderen, ikke stige. Selv om vi lever længere og længere, er der således ikke udsigt til, at andelen af folkepensionister bliver ret meget højere end det er i dag. På kort sigt sker der dog en stigning i andelen af folkepensionister, dels fordi der er et "efterslæb" i tilpasningen af pensionsalderen til stigningen i levetiden, dels fordi "de store årgange" fra efterkrigstiden giver en midlertidig stigning i andelen af folkepensionister.

Folkepensionens sammensætning

Langt de fleste folkepensionister får det fulde grundbeløb, mens det kun er lidt over halvdelen, der får fuldt pensionstillæg, og kun ca. 20% får den fulde ældrecheck, jf. figur 2.

Da pensionstillægget afhænger af indkomsten, giver andelen af folkepensionister, der modtager fuldt pensionstillæg et billede af indkomstforholdene for pensionisterne. Pensionister, der får fuldt pensionstillæg, har højest en indkomst på 65.300 kr.² i 2013, jf. tekstboks. Andelen, der får fuldt pensionstillæg, har været svagt faldende siden 2007, jf. figur 3, men samtidig har sammensætningen af pensionistgruppen ændret sig. Folkepensionisterne er i gennemsnit blevet yngre, og andelen enlige er faldet, jf. tabel 2.

¹ Udover de folkepensionister, der bor i Danmark, var der i januar 2013 41.839 personer, der modtog dansk folkepension i udlandet. Disse pensionister indgår ikke i analysen.

² I 2013 modregnes de første 30.000 kr., der er indkomst ved personligt arbejde, ikke i pensionstillægget. Fra 2014 stiger dette beløb til 60.000 kr.

Den faldende andel af folkepensionister, der får fuldt pensionstillæg, er derfor ikke nødvendigvis udtryk for en generel forbedring af pensionisternes økonomi, fordi sammensætningen i pensionistgruppen samtidig er ændret. Der er kommet relativt flere par og relativt flere yngre pensionister.

Der er betydeligt flere enlige end ikke-enlige, der modtager fuldt pensionstillæg, og der er relativt flere kvinder end mænd, der får fuldt pensionstillæg, figur 4.

Når man ser på samme aldersgruppe og civilstand er forskellene i andelen af mænd og kvinder, der får fuldt pensionstillæg imidlertid mindre, mens det er tydeligt, at andelen med fuldt pensionstillæg stiger med alderen, både for enlige og par, jf. tabel 3.

Mest markant er forskellen mellem de folkepensionister, der er gift med en ikke-folkepensionist, og de øvrige folkepensionister. Godt 58% af de folkepensionister, der var enlige eller samlevende med en anden folkepensionist modtog fuldt pensionstillæg i januar 2013, mens det kun var knap 24% af de folkepensionister, der var samlevende med en ikke-folkepensionist, der fik fuldt pensionstillæg.

Regler og satser - 2013

Folkepensionen består af et grundbeløb og et pensionstillæg samt en ældrecheck (supplerende pensionsydelse). Betingelsen for at få folkepension er, at man har opholdt sig 40 år i Danmark mellem 15 og 65 år. Hvis man har opholdt sig kortere tid i Danmark, nedsættes folkepensionen forholdsmæssigt (brøkpension).

Grundbeløbet er på 69.648 kr. årligt i 2013. Det nedsættes kun, hvis man har indkomst ved personligt arbejde.

Pensionstillægget er på 72.336 kr. årligt for enlig og 34.968 kr. til hver for par. Pensionstillægget nedsættes, hvis den personlige indkomst (bortset fra folkepension) tillagt positiv nettokapitalindkomst og aktieindkomst (med et bundfradrag for udbytte, hvori der er indeholdt udbytteskat) overstiger 65.300 kr. for enlige og 131.000 kr. tilsammen for par. Pensionstillægget nedsættes med 30,9% af den overskydende indkomst for enlige og 32% af den overskydende indkomst for par.

Ældrechecken er på 15.900 kr. Ældrechecken bortfalder, hvis den likvide formue er over 78.900 kr., og den nedsættes, hvis den personlige tillægsprocent er under 100%. Den personlige tillægsprocent aftrappes, når indkomsten er over 18.800 kr. for enlig og 37.200 kr. for par.

Fordeling på kommuner

Folkepensionisterne er ikke jævnt fordelt på kommuner, men da langt den største del af de 65+årige er gået på folkepension (i gennemsnit 98%), skyldes forskellen i pensionistandelen i forhold til det samlede indbyggertal hovedsagelig alderssammensætningen i de enkelte kommuner. Kun i Gentofte, Rudersdal og Hørsholm ligger andelen af 65+årige, der er gået på folkepension, under 95%.

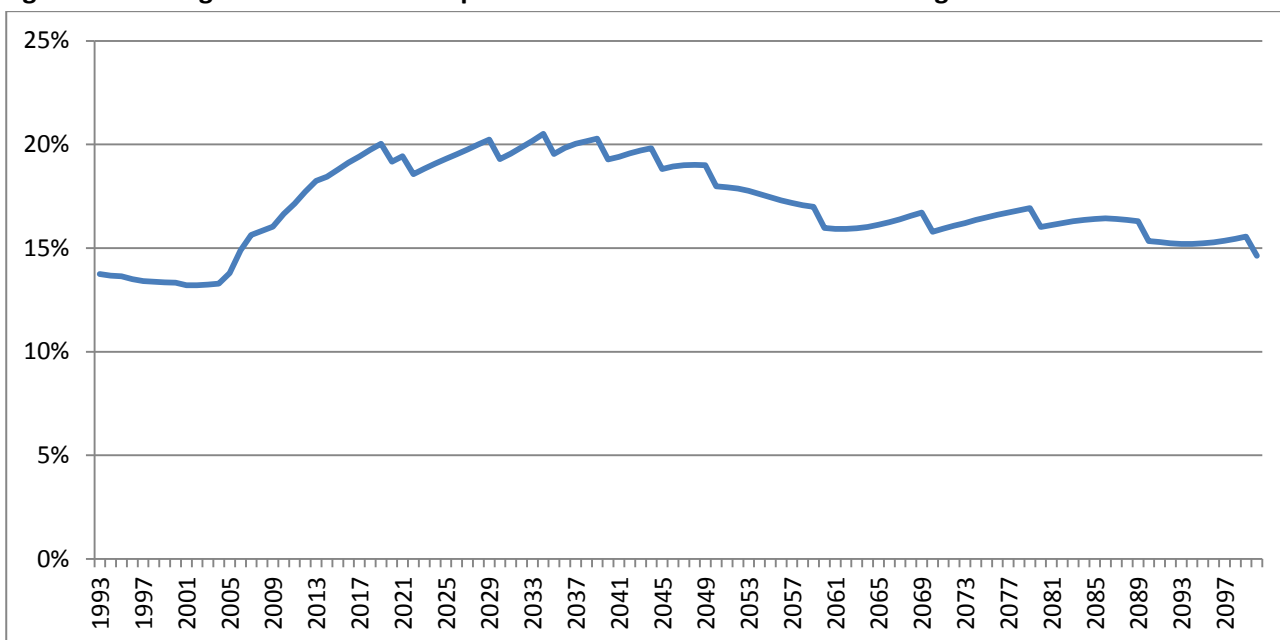
Udover forskel i andelen af folkepensionister, er der betydelig forskel i pensionisternes indkomstforhold fra kommune til kommune. Det afspejler sig fx i andelen af folkepensionister, der modtager fuldt pensionstillæg, hvor Ikast-Brande med næsten 67% er den kommune, hvor der er den højeste andel af 65+årige, der modtager fuldt pensionstillæg, mens Rudersdal med knap 25% har den lavest andel med fuldt pensionstillæg, jf. figur 5. Kommuner, der ligger omkring den gennemsnitlige andel med fuldt pensionstillæg på 54%, er markeret med grøn i kortet.

Tabel 1. Antal folkepensionister

	Antal folkepensionister i Danmark				Procentandel i forhold til befolkningen				Stigning fra 2003 - 2013
	1993	2003	2012	2013	1993	2003	2012	2013	
I alt	712 561	695 264	949 487	979 861	13,8%	12,9%	17,0%	17,5%	40,9%
Mænd	288 314	287 787	422 799	438 465	11,3%	10,8%	15,3%	15,8%	52,4%
Kvinder	424 247	407 477	526 688	541 396	16,2%	15,0%	18,7%	19,2%	32,9%
	Antal folkepensionister 67 år og over				Procentandel i forhold til befolkningen				
I alt	712 561	695 264	803 068	834 315	13,8%	12,9%	14,4%	14,9%	20,0%

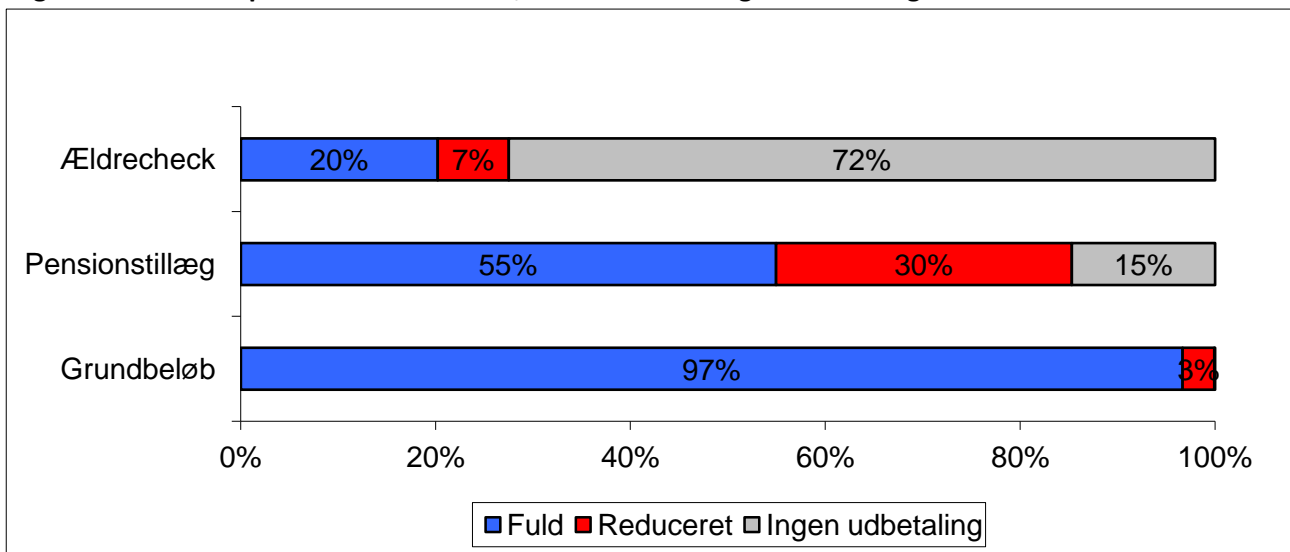
Kilde: Statistikbanken.dk PEN33 PEN3

Figur 1. Udviklingen i andelen af folkepensionister i forhold til hele befolkningen - 1993-2100



Kilde: www.statistikbanken.dk; PEN33, PEN3,FOLK2 og DREAM; Befolkningsfremskrivning 2013.

Figur 2. Andel folkepensionister med fuld, reduceret eller ingen udbetaling - 2013



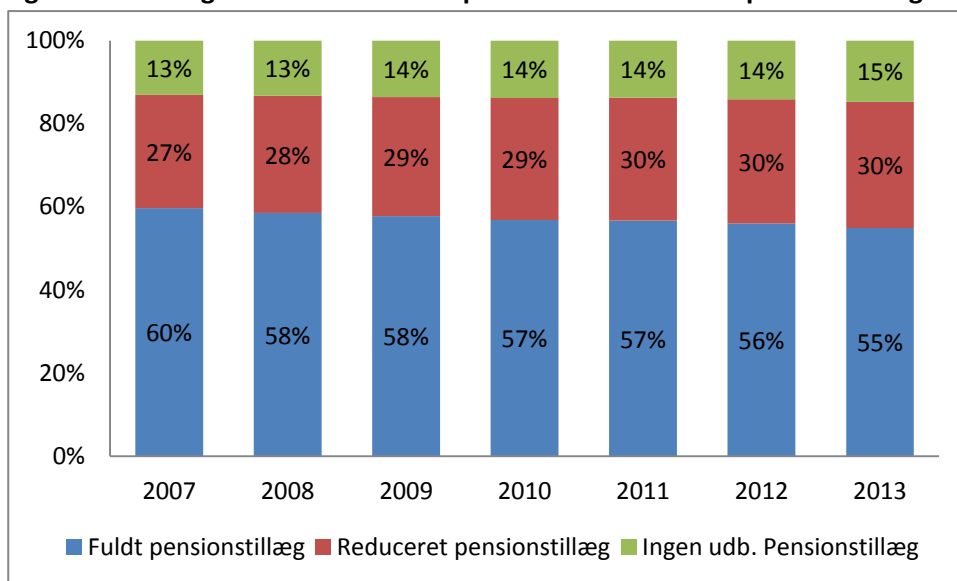
Kilde: www.statistikbanken.dk; PEN33 (pensionstillæg og grundbeløb) og egne beregninger på 30% stikprøve af Danmarks Statistiks pensionsregister (ældrecheck).

Tabel 2. Folkepensionister i januar måned fordelt efter alder

	Aldersfordeling for folkepensionisterne				
	1993	2003	2007	2012	2013
I alt	100%	100%	100%	100%	100%
65-66 år	0%	0%	12%	15%	14%
67-69 år	19%	18%	17%	19%	20%
70-74 år	29%	27%	24%	24%	24%
75-79 år	23%	23%	19%	18%	18%
80-84 år	17%	17%	14%	12%	12%
85-89 år	8%	9%	9%	8%	7%
90+år	4%	5%	4%	4%	4%
andel under 75	49%	46%	54%	58%	59%
andel enlige	52%	50%	47%	43%	42%

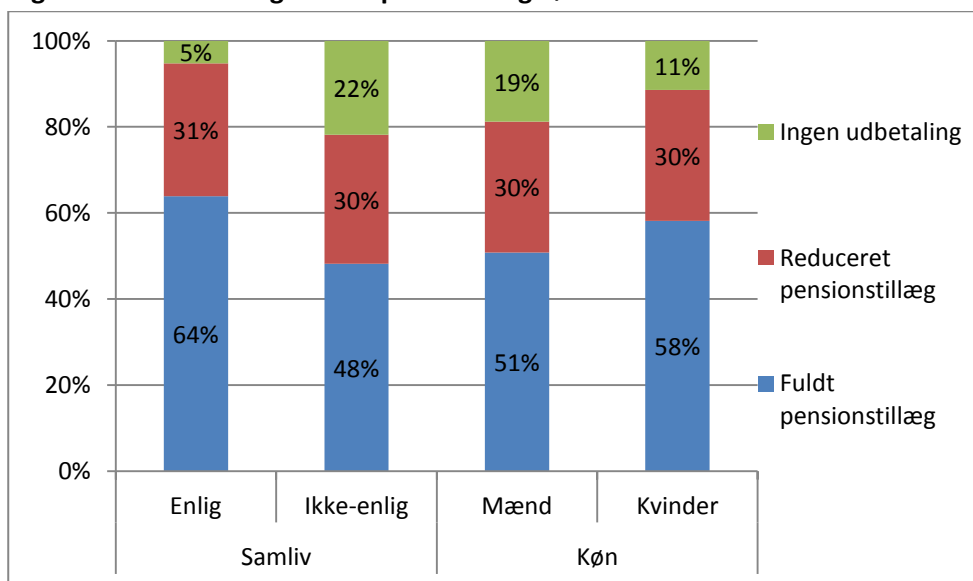
Kilde: www.statistikbanken.dk; PEN11, PEN1, PEN33, PEN3.

Figur 3. Udviklingen i andelen af folkepensionister med fuldt pensionstillæg



Kilde: www.statistikbanken.dk; PEN33.

Figur 4. Pensionstillæg fordelt på samliv og køn – 2013



Kilde: www.statistikbanken.dk; PEN33.

Table 3. Folkpensionister i Danmark januar 2013 fordelt efter størrelsen af pensionstillægget

Mænd	Enlig			Samlevende begge folkepensionister			Samlevende med ikke-folkepensionist			
	Alder	Fuld	Reduceret	Intet	Fuld	Reduceret	Intet	Fuld	Reduceret	Intet
	65-69	60%	31%	9%	45%	34%	21%	24%	29%	46%
	70-74	61%	30%	8%	51%	33%	17%	26%	29%	46%
	75-79	64%	29%	7%	58%	29%	13%	28%	24%	48%
	80+	65%	28%	7%	62%	28%	11%	26%	27%	47%
Mænd i gennemsnit		63%	30%	8%	53%	31%	16%	25%	29%	46%
Kvinder	Enlig			Samlevende begge folkepensionister			Samlevende med ikke-folkepensionist			
	Alder	Fuld	Reduceret	Intet	Fuld	Reduceret	Intet	Fuld	Reduceret	Intet
	65-69	58%	35%	7%	47%	33%	19%	18%	22%	60%
	70-74	62%	33%	5%	54%	30%	15%	22%	22%	56%
	75-79	66%	30%	4%	59%	28%	12%	23%	30%	47%
	80+	70%	27%	3%	60%	29%	10%	42%	21%	37%
Kvinder i gennemsnit		65%	30%	5%	53%	31%	16%	19%	22%	59%

Kilde: Egne beregninger på 30% stikprøve af Danmarks Statistiks pensionsregister (SOCP).

Anm.: Opdelingen efter samliv er foretaget på grundlag af Danmarks Statistiks E-familie.

Figur 5. Andel over folkepensionsalderen med fuldt pensionstillæg - 2013

